UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Consiliorvm Sive Responsorvm Avgvstini Beroii Bononien. I. C. Praestantissimi Volumen ...

Cum Summariis, & Indice rerum, ac verborum locupletissimo

Vltimarvm Volvntatvm, Svccessionvm, & Legitimationum materias distinctè continens

Bero, Agostino

Venetiis, 1577

Consilivm XVI.

urn:nbn:de:hbz:466:1-96520

Visual Library

paucis differre dicat̃ à legitimo,& naturali, tñ ꝑ omnia quoad effectũ ſuccendi ab inteſtato,& ꝙ̃ teſtamentũ illi æquiparatur,vt clarè colligit̃ ex §.j.& §. itẽ no-
8 ſtra, iuncto §.p̄cedenti inſt.de hæred. q̃ ab inteſt.† Et ideo cũ videantur arrogatus ab auo, & legitimus, & naturalis quo ad ius ſuccedẽdi æquiparati, diſpoſitio loquens de filio legitimo,& naturali quo ad ius ſuccedẽdi poterit extendi ad arrogatũ ab auo, ↄcurrẽte eadẽ rõne, prout in caſu ſtatuti excluſiui fœminarũ militare dr̃, ex quo ita ꝑ arrogatũ ↄſeruari põt familia, & ↄſanguinitas d. l.2.in fi.de ſuis,& legit. ſicut ꝑ legitimũ, & naturalẽ,in qua rõne fundatũ eſt dictum ſtatutũ,vt vno ore oẽs fatentur:nec debet attendi, ꝙ in aliquibus alijs,& quo ad alios effectus, licet in paucis,videantur differre arrogatus,vt ſ̃.& legitimus, &
9 naturalis,† quia ſemper dici audiui, & p̄cipuè ab excellentiſſimo do.meo Soz. dũ viua voce legeret l. 2. in prin.de verb.obl.ꝙ ad hoc, vt fiat extenſio de vno ad aliud ſibi æquiparatũ,ſufficit,ꝙ æquiparent in eo, de quo loquitur diſpoſitio extenſa,vt ꝓbat per gl. in l.ſi quis ſeruo in fi.C.de furt.cõiter approbatam, ubi quamuis ſeruus,& filius in multis differant, tñ in eo, in quo æquiparantur, fit extenſio de vno ad aliũ etiã in correctorijs ꝑꝑ identitatem rationis, & facit optimus tex in c.inter corporalia de tranſl.epiſc.& ẽt glo. in c.j.de tempor.ord.lib.6.in verb.Italicæ, & in gl.ſequen.c.tranſlato,& ibi Moder.de ↄſtit. & vlterius ad hoc do.meus ẽt allegabat text. in l.ex facto in princi. cũ ibi not.ꝑ Aret.in 6.not.ff. de vulg. & pupill. quod dictũ Decius ad ꝓpoſitũ allegat in d.c. tranſlato in 2.
10 not.in 2.lectura:† Quod argumentũ de vno ex æquiparatis ad aliud ꝓcedit in eo,in quo æquiparant̃,quãuis inter illa duo æquiparata multæ aliæ darent̃ diuerſitates,& inſtantiæ.c. ꝑ venerabilẽ ꝗ filij ſint legitimi, & multa alia adducerẽ,q̃ potius faſtidiũ afferrẽt, quã eſſent neceſſaria. Et ꝑ p̄dicta ſoluat̃ argumẽtũ, qđ faciebã in alijs allegationibus, ꝙ ex quo arrogatus ab auo materno in pluribus, & quaſi in omnibus æquiparatur legitimo,& naturali ꝑ modũ regulæ: diſpoſitũ in vno ẽt in correctorijs extendat̃ ad aliud ↄcurrẽte eadẽ rõne ↄſeruationis familiæ, & agnationis: & ꝙ legitimus,& naturalis, arrogatusq́; ab auo materno æquiparent̃ ſub eadẽ diſpoſitione, & , ꝑ modũ regulæ,p̄ſupponit Bologni.in addi.d.ↄſ.27.Anan. & ꝓbatur ex tex.in d.§.minus,& d.§.ſed hodie,& ibi glo. Nec ex aduerſo inſtantiæ datæ in allegationibus partis aduerſæ obſtare dicuntur, qm̃ ſi inſpiciantur, loquuntur ſolum,vel in adoptiuo ſimplici, vel in arrogato ab extraneo, vt in l.fideicommiſſum de condi-
11 tio.& demonſtra.& in d.l.ſi ita quis in fi.†Conſtat igitur limitationem de filio arrogato ab auo materno non eſſe imaginatã,ſed iuridicã,& à iure ↄſideratam, & optimè facientem ad propoſitũ dicti ſtatuti excluſiui fœminarũ,vt in ſpecie voluit Brun. in ſuo tract. ſtatutorũ fœminas excludentiũ in 5.articulo, q.13.ꝗ tenuit,& comprobauit limitationẽ iſtam tanquã magis communem quia ferè in omnibus,& p̄cipuè quo ad ius ſuccedendi, vt ſ̃.arrogatus ab auo ſimilis eſt filio legitimo,& naturali,cum filius à iure dicat̃ nõ ſolùm poſt arrogationem, ſed ẽt ante l. filij appellatione,& l.iuſta.ff.de verb.ſignif. per q̃ iura dici poteſt iſtũ nepotẽ dici filiũ naturale, quia habet iura natiualia ab auo aſcendentia,vt dicit gl.in d.§.ſed hodie.Certũ eſt ẽt ipſum dici filiũ legitimũ,& de familia, & conſãguineũ,ẽt ſi fuiſſet emancipatus.d.l.2.§. adoptiui, & per gl.in d.§.minus in verb.admittantur, & in d.l.j.in fi.ff.de ſuis,& legit. & verè cũ à lege dicat̃ legitimus, ꝗa lex in ijs,q̃ iuris ſunt, verè facit, & non fictè Bar.in d.l.ſi is, ꝗ pro emptore.ff.de vſucap. & in l.ſi maritus. §.legis Iuliç.ff.de adul.& cũ naturalis ſit,vt ſ̃.ꝑꝑ vincu-
12 lum naturale dicetur verè naturalis, † nã ꝙ natura eſt,& à natura ꝓuenit,nõ põt dici fieri ꝑ fictionẽ ... naturalia à natura fieri dicant̃,fictiones verò à lege ... ꝑ Bar.& alios in d.l.ſi is,ꝗ ꝓ emptore: Verũ ergo ... dicere talẽ arrogatũ ab auo verè eſſe filiũ legitimũ ... naturalẽ, & iõ dicet̃ ↄprehendi ſub ſtatuto loquente ẽt de filio legitimo, & naturali ꝗa ſic non dicetur ... ad caſũ fictũ, ſed ad caſum verũ. Et licet moderni ... repetẽtes.l.ſi vnquã.C.đ reuoc.donat.numeriſo ... hinc inde põderãdo numerũ,& nõ auctoritatem ...
13 eſſe cõem opinionẽ ꝙ̃ arrogatũ ab auo,† ... dã cõem opinionẽ,ſolũ numerus doctorum ... derãdus,ſed ꝗ põdere p̄ualeãt,vt voluit Abb. ... de electio.& ſcrib.in c.j.circa fi.de ↄſtit.& ad hoc ... gat̃ tex.in c.fi.de his,q̃ fiunt à maior.par.c. ... ris partis capituli,ꝗa euidẽs eſt,illos ſemp meliore ... tione iuuari,vt dicit ibi gl.eſt tex.clarus ĩ c. ... niſi à paucioribus aliquid rõnabiliter obiecti ... p̄ualeat,ꝙ à maiori,& ſaniori parte ↄſtitutũ fuerit ... dicit text.in l.j.§.ſed neq; C. de veter.iur. enucle. nõ ex multitudine actorũ,ſed melius,& æquius ... tiũ,iudicãdũ eſt,cũ poſſit vnius forſitã ſñia multorum ... perare:& ꝙ cõis ſit ꝓ arrogato ab auo, voluit ... in loco ſ̃.allegato. Præterea cõem fateor eſſe ... ſent ſimpl̃r adoptiuus,vel arrogat⁹ ab extraneo ſimpliciter,& ita ꝓpriè oẽs,quos allegãt d.moderni loquunt de huiuſmodi,nõ aũt de arrogato ab auo ... ciant̃,q̃ſo,ne de vno inferatur ad aliud.Reliqua ... lentiſſimus dominus Auditor ꝓ ſui ingenij acumine ad fauorẽ dicti Sebaſtiani ſupplere dignet̃.Laus D...

SVMMARIVM.

1 *Matri præteritæ in teſtamento filiæ querela inofficioſi ... illud competit. Contra num.5.& quando detur querela ... do non nu. 10.*

2 *Præteritio matris facta à filio,ſiue filia habetur pro ... tione,ſicut è contra.*

3 *Præteritio facta à matre de filio qñ habeatur ꝑ exhæredatione.*

4 *Patri præterito in teſtamento filij quomodo ſuccurratur.*

5 *Querela inoffícioſi eſt remedium ſubſidiarium, quod ... aliud de iure competat,& ſolum datur, ubi aliud deficit.*

6 *Mater, de qua in teſtamento filij nulla fit mentio, ... dicitur præterita,nulla inſerta cauſa.*

7 *Et teſtamentum filij eſt ipſo iure nullum.*

8 *Matre ſiue præterita, ſiue exhæredata abſque expreſſione legitimæ cauſæ,hodie teſtamentum eſt ipſo iure nullum, neque ... ficioſi querela competit.*

L.liberi §.ſin autem.C.de inoffi.teſta.declaratur.

9 *Exhæredatus,ſeu præteritus hodie præſumitur gratus,niſi ingratitudo probetur.*

11 *Teſtamento nullo,& rupto ob præteritionem, codicillaris clauſulam nihil poſſe operari uidetur, Contra nu.19.*

12 *Clauſula codicillaris in dubio potius ex ſtilo notariorum, ... ex mente teſtatoris appoſita cenſetur, & ideo tunc nihil ... tur. Contra nu.20.*

13 *Nec operatur, quando nõ cõſtaret teſtamẽtũ fuiſſe lectũ ... blicatũ,quãuis illa uerba eſſent appoſita,actũ in ...*

14 *Præſumptio ex alia præſumptione non reſultat,neque ... ca idem concurrunt. Contra nu.25.*

15 *Teſtamentum ruptum præteritione alicuius per clauſulam codicillarem non conualidatur. Contra nu.26.*

16 *Clauſula codicillaris nihil operatur, quando teſtamentum ... luit ex defectu uoluntatis imperfectæ teſtatoris,*

17 *Nec quando ex præteritione ignoranter facta nullum eſſet: ... declaratur nu. 27.*

18 *Teſtamentum ob præteritionem quoad quid dicatur nullum ... ꝙ clauſula codicillaris in eo appoſita ſuos effectus operetur ...*

19 *Teſtamento rupto quãdo ẽt codicilli rupti dicãtur, & ... L.1.C.de iure codicillo.declaratur.*

Teſtator in dubio uelle uidetur, ꝙ pro ualiditate ſuæ diſpoſitionis notarius clauſulas conſuetas apponat, niſi aliud expreſſè dixerit.

Quando ſit ex poteſtate teſtatoris teſtamentum ad ſenſum ſapientis oporteret extendendum.

Teſtamentum lectum, publicatum, & perfectum præſumitur ex uerbis, actum in tali loco &c.

Scripturam eſſe lectam, & publicatam quando requiratur, & quando non.

Præteritione quando locum habeat diſtinctio, ſcienter ne, an ignoranter facta fuerit ad hoc, ut clauſula codicillaris locum habeat, uel non.

In Teſtamento nullo ob præteritionē aſcendentiū ignoranter etiam abſq; cauſa factā, legata, & fideicōmiſſa adhuc debentur, licet forte ſecus ſit in nullo ob præteritionem filiorum.

Legitima deſcendentium non eſt ita debita aſcendentibus, ſicut contra.

In Teſtamento nullo ob præteritionem etiam ignoranter factam, clauſula codicillaris per uerba præſenti, imperfecti, & futuri temporis appoſita cōſeruationē legatorū, & fideicommiſſorū operatur, & teſtamentum iure codicillorum ualeat.

31 Grauati reſtituere per clauſulam codicillarem an unam tantū an uero duas quartas detrahere poſſit.

32 Fideicommiſſarius propria auctoritate abſque reſtitutione ſibi facta bonorum poſſeſſionem apprehendens iure ſuo priuatur, & dicitur poſſeſſor uitioſus.

33 Hæres ſcriptus in teſtamento debet mitti in poſſeſſionem non obſtantibus præteritione, & inuito, & ignorante præterito;

34 Poteſt poſſeſſionem uacantem propria auctoritate apprehendere.

35 Fideicommiſſarius, qui eſt poſſeſſor nō uitioſus, dicitur legitimus conſtitutor in remedio l.fi.C.de edic.diui.Adr.tollen.

36 Fideicommiſſarius bonorum poſſeſſionem uacantem ingreſſus non dicitur uitioſus poſſeſſor, neque tunc iure ſuo priuatur.

37 Fideicommiſſarius uocatus per uerba directa, iuncta clauſula codicillari, poteſt propria auctoritate bonorum poſſeſſionem apprehendere.

EPITOME.

MATRI præteritę in teſtamento filiæ abſq; alicuius cauſa expreſſione non querela inofficioſi teſtamenti, ſed ius dicendi nullum competit.

Clauſula codicillaris in teſtamento ob præteritionem nullo appoſita conditionaliter per verba p̄ſentis, imperfecti, & futuri temporis operatur conſeruationem teſtamenti quod legata, & fideicōmiſſa, & ꝙ teſtamentū valeat iure codicillorū, ac venientes ab inteſtato dicanť grauati hæredi ſcripto reſtituere, etiā ſi præteritio eſſet ignoranter facta.

Et per hanc clauſulam grauati vnam quartam duntaxat, non autem duas detrahunt.

Et hæres ſcriptus propria auctoritate licitè apprehendit, & ingreditur bona hęreditaria abſq; eo, ꝙ illa habeat manu hæredum ab inteſtato venientium per dictam clauſulam grauatorum.

CASVS CONSILII XVI.

FACTI ſpecies hęc eſt: Domina Domicilla deceſſit ſuperſtite matre, & condito prius teſtamento huius tenoris in effectu; volens dicta teſtatris de rebus, & bonis diſponere, ne poſt eius mortē ſcandalū oriať omni meliori modo &c. hoc p̄ſens teſtamentū ſuū vltimum nuncupatiuū, ſiuum vltimā voluntatē declarauit &c. & factis nōnullis legatis qbuſdā ꝑſonis, ꝯſtitutoque, & electo quodā exequutore teſtamenti, ſibi hæredem vniuerſalē inſtituit Franciſcū eius affinē, & cō

ſanguineū, relinquens eius animā ī manibꝰ p̄fati eius hæredis, & ſuꝑ huiuſmodi eius ꝯſciētiā onerauit, mā dans, & iubens omnes alios ſtare debere tacitos, & ꝯtentos de p̄dictis. Hāc aūt eius vltimā voluntatē aſſeruit eſſe velle, quā valere voluit, iuſſit, & mādauit iure teſtamenti, & ſi iure teſtamenti nō valet, valere, vel valebit, eā valere voluit iure codicillorū, vel cuiuſcūque alterius vltimæ volūtatis, caſſans, irritās &c. Poſt obitum dicti teſtatricis mater, de qua nulla facta fuit mentio in teſtamento, tanquā p̄terita à filia ꝯ̄ hæredē ſcriptū egit q̄rela inofficioſi teſtamenti. Propter q̄ de pluribus dubitat ꝯtingit, primò, qđ remediū ꝯpetat matri ꝯ̄ teſtamentū filiæ in caſu, quo mater eſſet à filia in teſtamento p̄terita. Secundo, an teſtamentū, qđ fuit nullū ꝑꝑ p̄teritionē matris, ſoluať ex clauſula codicillari, vt ſaltē valeat iure codicillorū, & vltimę voluntatis, & ſic venientes ab inteſtato grauati cenſeanť ꝑ fideicōmiſſum de reſtituendo hæreditatem hæredi ſcripto. Tertio, an venientes ab inteſtato de reſtituendo grauati poſſint detrahere duas quartas, ſi ſint de ꝑſonis, quibus de iure debeať legitima debita iure naturæ, vt eſt mater. Quarto p̄ſuppoſito, ꝙ teſtamentū valeat in vim codicillorū, & ꝯſequenter mater, q̄ ab īteſtato vult ſuccedere, dicatur grauata ꝑ fideicōmiſſum reſtituere hæredi ſcripto, an ipſi hæredi ſcripto licitum fuerit propria auctoritate apprehendere, & ingredi bona hæreditaria abſq; eo, ꝙ illa habuerit de manu matris in effectu hæredis ab inteſtato.

CONSILIVM XVI.

PRIMVM, qđ in themate ꝓpoſitū eſt, diſcutiendo, illud ſanè primo aſpectu vŕ cōcludendū, ꝙ matri, de qua nulla facta fuit mentio in teſtamento filiæ, ꝯpetat querela inofficioſi teſtamenti aduerſus teſtamentū filiæ, qa vbicunq; filius abſq; iuſta cā matrē in nouiſſima volūtate læſerit, eò ꝙ nec luctuoſam ei, nec legitimā reliquerit portionē, matri dať q̄rela inofficioſi teſtamēti ad reſcindendū teſtamentū filij, vt eſt tex. in l. liberi. §.
1 ſin aūt. C. de inoffi. teſt. ¶ Secundo † ſicut filiæ p̄teritæ à matre dať q̄rela inofficioſi teſtamenti, & hoc ex eo ꝙ p̄teritio matris hŕ ꝓ exhæredatione, vt in §. fi. cum ibi not. inſt. de exhæ. lib. ita & è ꝯ̄ ipſi matri p̄teritæ in teſtamento filiæ dari dēt q̄rela inofficioſi teſtamēti ꝯ̄
2 teſtamentū filiæ, † qa ſimiliter p̄teritio filij, ſeu filię facta de ꝑſona matris hŕ ꝓ exhæredatione, vt ꝑ gl. in d. §. fi. in ver. mater, & ꝓbať in l. cū filiū, ibiq; gl. & doct. C. eo. tit. ¶ Preterea & tertio dico, ꝙ attēta rōne, quare p̄teritio matris, & aliorū aſcendentiū ꝑ matrē hŕ ꝓ exhæredatione, & ꝯſequenter quare ſic p̄teritis dať q̄rela inofficioſi teſtamenti, & nō aliud remediū, puta ꝯ̄tabulandi, vel dicendi nullū teſtamentū, idē dicēdū eſt è ꝯ̄, ꝙ mater, ſeu aſcendens ꝑ matrē, ſi p̄tereať, hr̄e
3 dēt querelā, & nō aliud remediū: † rō. n. quare p̄teritio matris hŕ ꝓ exhæredatione, eſt, qa, vt dicit Bart. in l. pater filiū. ff. de inoffic. teſt. filius, q eſt ſuus hæres, & quodāmodo dn̄s ī vita patris l. ī ſuis. ff. de lib. & poſth. dēt inſtitui, vel exhæredari, l. inter cætera eod. titu. & inſt. de exhęredib. in prin. niſi. n. ipſe exhęredatur, hoc eſt illo dominio priuareť, alius nō poſſet hęres īſtitui qm̄ idē eſt dicere hęres, qđ dominus, vt inſt. de hęred. qual. & dif. §. ꝓ hęrede, & duo inſolidū domini eſſe non p̄nt l. ſi vt certo. §. fi. ff. ꝯmod. & hoc eſt, qđ voluit inferre tex. in d. l. in ſuis, & ꝑꝑ hoc fuit illa lex ſeruata in eo tit. & ex hoc dŕ, ꝙ ſuis exiſtentibus nō hēt locū vſucapio ꝓ hęrede, qa dominiū ꝯtinuať in filiū l. 2. C. ꝓ hęr. & iō ſi non exhęredeť, teſtamentū eſt nullum. Sed deſcēdētes ex fœmina nō ſunt ſui hęredes, ergo nec domini, viuēte matre, ſeu alio aſcendente ex matre.

tre.§.cæteri inſt.de hæred.qual.& diff. & idcirco quia
mater nō hēt neceſſe eos exhæredare, vel inſtituere,
eorū ꝓ̄teritio hr̄ ꝓ exhæredatione. d.§.fi.l.illud.§. ad
teſtamēta cū ibi not.ff.de bon.poſſ.cont.tab. ſed qm̄
mater hoc faciens ꝯ̃ officiū pietatis facit,& ſic teſtat̄
inofficioſè.l.2.& 3.ff.de inof.teſt.iō ſubuenit ipſis filijs
ſic p̄teritis ꝑ q̄relā inofficioſi teſtamenti ad §. fi.inſt.
de exhær.lib.ita hr̄ ꝑ Bar.in d.l.pater filiū in 3. col.ī re
pet.qua rōne attenta idē dicendū eſt in matre, q̄ eſſet
à filio,ſeu filia p̄terita, ꝙ illi det̄ ꝯ̃ teſtamentū filij,tan
quā ꝯ̃ officiū pietatis factū q̄rela inofficioſi teſtamen
ti,q̄a ipſa mater nō eſt hæres ſua, nec cenſet̄ domina
in vita filij: Et ſi diceret̄, ꝙ hæc rō vr̄ ꝯfundi per text.
in l.j.ff.de coniug.cū eman.lib.vbi patri p̄terito in te-
ſtamento filij dat̄ non q̄rela, ſed bonorū poſſeſſio ꝯ̃
tabulas,q̄ non dat̄ exhæredato, ſed p̄terito d. §. ad te-
ſtamenta, & in l.j.& l.non putauit.§.q̄uis eo.titu.cum
ſimil.p̄terea qn̄ nepos p̄cedit auū in ſucceſſione,& pa
ter ſit p̄teritus à filio,patri p̄terito non dat̄ ꝯ̃ tabulas,
ſed q̄rela inofficioſi teſtamenti d.l.pater filiū,ergo ap
paret p̄dicta non ꝓcedere: Reſponderi pōt, ſaluando
4 rōnem p̄dictā,& ea,q̄ ex iā dictis īferebā, † ꝙ qn̄ filius
facit teſtamentū.ſi q̄dē eſt in poteſtate, non pōt teſta
ri,niſi de caſtrenſi,vel quaſi, & tunc illud teſtamentū
non ſubiacet q̄relæ ſm̄ tēpora digeſtorū,& Codicis,
l.fi.C.de inoff.teſt.ſed ſi poneres,ꝙ ſubiaceret querelę
eſt eadē rō,de qua ſ̃. in filijs p̄teritis, q̄a filio mortuo
pater occupat omnia iura peculi ꝓfectitij,& vr̄ retro
fuiſſe dn̄s,& ſic eſſet neceſſe,vt illo dominio priuaret̄
alioquin p̄teriti rūperent teſtamentū filij per ꝯ̃ tabu-
las;d.l.j.ff.de ꝯiug.cū eman.lib.ſed qn̄ filij defuncti,&
ſic nepotes reſpectu patris teſtatoris defuncti p̄cede-
rent auū ſuum patrē defuncti, tunc pater non occu-
pat iure peculij,q̄a filiorū potior eſt cā,& iō patri p̄te
rito non ſuccurrit̄ ꝑ ꝯ̃ tabulas, ſed ꝑ q̄relā inofficioſi
nā in caſu iſto p̄teritio patris hr̄ ꝓ exhæredatione, ex
quo pater non occupat iure peculij, & ſic in eū non
dr̄ ꝯtinuari dominiū: vn̄ admittit̄ ad q̄relā per ſucceſ-
ſoriū edictū,videlicet excluſo ſuo nepote filio defun
cti,vt ī d.l.pater filiū,vbi caſus. Superuenit poſtea ius
p̄toriū in filijs emancipatis,q̄d voluit, ꝙ eo caſu quo
de iure ciuili filius ſuus hæres p̄teritus dicebat nullū
de iure p̄torio veniat per ꝯ̃tabulas, emācipatione nō
obſtante.l.j.in princip.ff.de bonor.poſſ. contr. tabul.
Sed in caſibus p̄dictis pater, vel nepos, qn̄ p̄ceditur a
filio, non diceret teſtamentū nullū rōne p̄teritionis,
vt ſ̃.ergo nec de iure p̄torio poterit ꝯ̃ tabulare: quare
veniet rōne p̄teritionis ꝑ querelā inofficioſi ꝯ̃ teſta-
mentū filij,vt in d.l.pater filiū. Ex quibus liquido ap-
paret, ꝙ matri p̄teritæ cōpetit q̄rela inofficioſi teſta-
menti ꝯ̃ teſtamentū filij, non aūt ius dicendi nullum
nec eꝯ̃ tabulandi d.§.ad teſtamēta,& hæc ſunt de mē
te Bar.ī d.l.pater filiū,in lectura in 4.oppoſ.¶ Præmiſ-
ſis tn̄ non obſtantibus, ꝯ̃riā opinionē in caſu nr̄o pu-
to ꝓbabiliorē,& veriorē,ꝙ matri de iure cōpetere nō
5 poſſit querela inofficioſi teſtamenti, † qm̄ nunquam
dat̄ q̄rela inofficioſi, qn̄ aliud remediū de iure poteſt
ꝯ̃ teſtamētū competere, nam querela eſt remedium
ſubſidiarium,quod datur,vbi aliud deficit.§.cum au-
tem Inſt.de inoff.teſt.l.fi.C.de lib.præt.Bart.in l. pater
filiū in lect.& in repet.ff.de inoff.teſt.& in l.filio præte
rito in 9.col.ff.de īiuſt.rup.teſt.vbi voluit,& ita ſequū
tur cæteri ſcribentes ꝑ iura p̄allegata, ꝙ querela teſta
menti inofficioſi non cōpetat,neq; detur,qn̄ datur ꝯ̃
teſtamentum ius dicendi nullum ſeu ius contra tabu
6 landi: ſed † quando mater abſque iuſta cauſa eſt præte
rita,hoc eſt nec inſtituta,nec exhæredata,iux. text.in
§.j.Inſt.de exhær.lib.prout fuit in caſu noſtro,in quo
de matre in teſtamento nulla facta fuit mentio, quo
caſu propriſſime dicitur præterita, arg. l. omnimo-

do.§.& hæc.C.de inoff.teſtam.glo.in l.3.in verb.
ligatur.C.de lib.præt. & per Imo. & alios in d.l.filio
7 præterito,† tunc teſtamentum eſt ipſo iure nullum,
& matri datur remedium dicēdi nullum, vt in auth.
vt cum de ap.cog.§.aliud quoque capitulum,in verſ.
ſi autem hæc omnia,& habetur per Barto.in d.l.filio
præterito in 10.col.verſi. circa ſecundum &c. & ibi
Imol.& cæteri communiter,& per Bar.in authen.ex
cauſa,& ibi communiter legiſtæ.C.de liber.præt.poſt
glo.ibi Moder.in 12.col.qui atteſtantur hanc opinio-
nem veriorem,& communem: ergo in terminis no-
ſtris matri nullo modo competit querela inofficioſi
teſtamenti,quoniam,vt affirmant Bar.Paul.
Imol.& omnes in d.l.filio præterito,& in d. auth.
ex cauſa, hodie per ius authenticorum nihil eſt
mutatum in caſibus, in quibus per iura antiqua ipſo
iure teſtamentum ratione præteritionis erat nullum,
ſed ſolum in ijs caſibus,in quibus dictum erat, quod
filius haberet neceſſe venire contra teſtamentum
per querelam,vel per cōtra tabulas; nam per iura no-
ua in illis introductum fuit ad fauorem filiorum, &
aſcendentium,quod in exhæredatione, ſeu præteri-
tione inſeratur cauſa legitima alioquin teſtamentum
ſit nullum,vt in d.§.aliud quoque capitulum,in verſ.
ſiue igitur,& in verſ.ſi autem hæc omnia quare cum
in caſu noſtro mater fuerit totaliter præterita,& nul-
la fuerit expreſſa cauſa legitima, ſequitur quod teſta-
mentum ipſo iure fuit;nullum;quo fit, vt ipſi matri
non detur,nec competat querela inofficioſi teſtamen
ti, ſed ius dicendi nullum, alioquin illam intenden-
do male agit,& reijcienda eſt, & pars aduerſa abſol-
uenda ab obſeruatione iudicij,& ab inſtantia.l.
prin.cum gl. in verb.non tenere.ff.ſi mens falſ.mo-
dix.c.examinata de iud. & ibi plenè habetur per gl.
& ſcrib.omnes.¶ Et quia hæc opinio eſt de iure ve-
riſſima,adductis in contrarium, facilis eſt reſponſio.
Nam primo non obſtat tex.in l.liberi §. ſi autem C.
de inoff.teſta.quia loquitur in matre à filio exhæreda
ta,cui datur querela,vt ibi,nos autem ſumus in caſu,
quo mater fuit præterita. Secundo poſito, quod ille
tex.etiam intelligi poſſit in matre pręterita, & quæ
per pręteritionem filij eſſet lęſa,reſpondeo, quod lo-
quitur ſecundum ius antiquum Codicis, ſecundum
quod mater pręterita etiam non expreſſa cauſa, cu-
ius pręteritio habetur pro exhęredatione, vt ſupra,
non poterat dicere teſtamentum nullum, ſed agere
debebat querela inofficioſi teſtamenti,vt in l.cum fi-
lium.C.de inoff.teſta.iuncto.§.fin.Inſtitu.de exhęred.
8 lib.l.3.cum gl.ff.de inoff.teſta.† Sed hodie per ius au-
thenticorum aliud eſt,quoniam ſiue mater ſit pręte-
rita,ſiue exhęredata abſque expreſſione legitimę cau-
ſę,teſtamentum eſt ipſo iure nullum, & agi non po-
teſt querela,vt in d.§.aliud quoque capitulum, & per
Barto.in d.l.filio pręterito,& in d.authen.ex cauſa
ſimil.ſupra alleg. Vnde infertur,quòd tex.in d.l.liberi
§.ſin autem,& in d.l.cum filium cum ſimil. quæ
pręſupponunt, quòd quando mater eſt à filio exhære-
data,vel pręterita abſque legitima cauſa, teſtamentum
valeat in ſe, ſed poſſit reſcindi per querelam, hodie
dicantur correcta,vt in terminis dixit Bar.in d.l.filio
ri,qui dicit illam legem hodie eſſe correctam in duo-
bus,primo,dum pręſupponit, quòd filij exhęredati à
matre in dubio prę ſumantur ingrati, niſi ſe probent
gratos;è contra verò mater à filio,exhęredata pręſu-
9 matur grata,niſi probetur ingrata,nam † ſecundum
Barto.hodie vnus quiſque exhęredatus, ſeu pręteri-
tus præſumitur in dubio grauatus, niſi probetur in-
gratitudo,vt in l.omnimodo.C.de inoff. teſtam.d.§.
aliud quoque capitulum in verſicu.ſiue igitur,& in
gloſ. & in verſi.ſi tales igitur, item dum ille tex.in
d.l.li-

d.l.liberi preſupponit, quòd mater à filio poſſit exhę-
redari, vel p̄teriri abſque expreſſione alicuius cau-
ſæ, ſimiliter eſt correctus hodie ꝑ ius authenticorum
vt in d.§.aliud quoq; in verſ.ſancimus itaq; & ī auth.
ſcilicet C.de lib.p̄terit.Et ↄ̄ſequenter d. l. liberi parū
valet, vt eſt de mente Bart.& aliorū ibi.¶ Non obſtat
ſecundū argumeutū, quia reſpondetur, ꝙ licet verū
ſit, ſicut p̄teritio facta à matre de filio habetur pro
exhæredatione, ita & p̄teritio facta à filio de matre.d.
l.j.inſti.de exhæred.lib.l.3.ff.de inoſſi.teſt.l.cum filiū
eo.tit.tn̄ non ſequitur indiſtinctè, & ſimpliciter, ꝙ
ratione huius p̄teritionis matri, ſeu filio dari debeat
querela in officioſi teſtamenti, † quia ſi præteritio,
ſeu exhæredatio fuerit facta cū expreſſione cauſæ à
matre, ſeu à filio, valebit teſtamentū, & reſcindi debe
bit mediante querela, & in caſu iſto iura antiqua dige
ſtorum, & C.remanent in correcta: Si verò exhæreda
tio, ſeu p̄teritio fuerit facta abſq; expreſſione alicu-
ius cauſæ, tunc & ſi habeatur ꝓ exhæredatione, tamē
hodie teſtamentū erit nullū ipſo iure, vt in d. § aliud
quoq; capitulū, & conſequenter nō poterit agi que-
rela inofficioſi teſtamenti, q̄ non cōpetit, quoties te-
ſtamentum eſt nullū, & de nullitate eius dici pōt, vt in
l.maximum vitiū.C.de lib.præter.¶ Et ex p̄dictis poteſt
reſponderi ēt vltimo fundamento, dū ↄ̄ſiderabaṫ rō,
quare p̄teritio matris habeatur pro exhæredatione,
& conſequenter, ꝙ filio p̄terito à matre detur quere-
la in officioſi teſtamenti, & idem dicendum eſſet, quā
do mater erat p̄terita à filio, quia, vt dictū fuit, iſta ꝓ-
cedunt hodie, quando p̄teritio facta fuiſſet cum cau-
ſæ legitimæ expreſſione, ſecus ſi ſine cauſa iuſta, quia
teſtamentum eſſet ipſo iure nullum, & agi nō poſſet
querela inofficioſi teſtamenti per p̄dicta, vt eſt de mē
te omnium ſcribentiū in d.l.filio p̄terito, & in d. auth.
ex cauſa, ac ēt in d.§.aliud quoque;.& hæc ſufficiant
quo ad primū dubiū.¶ Capio ſecundū, an teſtamen-
to in quo mater fuit p̄terita, ex clauſula codicillari ī
eo appoſita valeat ſaltē in vim codicillorū, vt mater,
quæ ab inteſtato eſt hæres cenſeatur ꝑ fideicommiſſum
grauata de reſtituendo Franciſco hæredi ſcripto: &
videtur non valere in vim codicillorū, neq; matrē cenſeri ꝑ
fideicommiſſum grauatā, videretur quippe dicendū,
primo † quia cū teſtamentū fuerit nullū, & ruptum
per p̄teritionē matris, codicilli ēt dependentes, & pro
uenientes ex illa clauſula codicillari, tanquā depen-
dentes à teſtamento, & quid acceſſorium ad illud, de
bent dici rupti, & inualidi, iuxta tex.cū ibi not. in l. j.
C.de codic.& arg.c.acceſſoriū de reg.iur. in 6. Secun
do † huiuſmodi clauſula codicillaris ſi non valet,
nec valere poteſt, vt teſtamentū, valeat iure codicillo
rum, vel cuiuſcunq; vltimæ voluntatis, potius cenſetur
apponi ex quodā communi ſtilo notariorum in du-
bio, q̄ ex mente, & voluntate teſtatoris, & iō nihil o-
peratur, vt dicit Bar.in l.j.in 6.q.ff. de iur. codic. & fa-
ciunt ēt, q̄ dicunt Abb.in c.cū ↄ̄tingat in antepe. col.
& in c.quintauallis in 13.col.de iureiur. Soz. in cōſi.
in 3.vol.in 2.col.Dec.in ↄ̄ſ.39.in 2.dubio. Andr.
Barb.in ↄ̄ſ.60.2.col.2.vol.& in ſimili gl. in c. veniens
de iureiu.nā plus ſcriptū cenſeṫ, & minus dictū, & iō
talis clauſula non dēt operari aliquē effectū ad p̄iudi-
cium venientiū ab inteſtato, arg.eorū, q̄ habenṫ in l.ſi li
bertus.ff.de reg.iur.& in l.quoties.ff.de hæred. inſt.cū
ſimil. Tertio, † quāuis ēt ī dubio talis clauſula codicil
laris opereṫ effectū, qn̄ teſtamentū & lectū, & publica
tum fuit corā teſtatore, & teſtibus, qa tunc p̄ſumiṫ illa
appoſita de voluntatę teſtatoris, q tēpore publicatio
nis teſtamēti tacuit, & paſſus fuit teſtamentū corā ip-
ſo teſtatore publicari, & nō cōtradixit, vt ꝑ Imol. in d.l.filio
præterito in 11.col.in verſ.& præſertim quando & c.
Tamen quando conſtat teſtamentum non fuiſſe le-
ctum nec publicatum, videtur procedere id, quod di-
xit Bar.in d.l.j.quia ſi verum eſt, vt dixit Imol. quòd
ex quo teſtamentum lectum & publicatum fuit co-
ram teſtatore cum illa clauſula, p̄ſumatur ea clauſu-
la appoſita de voluntate teſtatoris, ergo infertur ſe-
cus eſſe, quando nō fuit lectum, nec publicatum: ſed
in caſu noſtro non apparet, nec ſcriptum eſt, ꝙ teſta-
mentum fuerit lectum, & publicatum, igitur & c.Et
poſito, ſed non conceſſo, quòd in dubio pręſumatur
lectum, & publicatum, propter illa verba actum in ci
uitate, & c.iuxta nota.per Bald.in auth. quod ſine. C.
de teſtam.& per docto.maximè Paul.de Caſt.in l. ſi is
qui.ff.de teſtam.tamen non debet induci ex hoc alia
præſumptio circa idem, ꝙ præſumatur etiam clau-
ſula illa codicillaris adiecta de voluntate teſtato-
14 ris † quoniam duæ non poſſunt ex eodem fonte re-
ſultare præſumptiones, nec ex vna preſumptione po
teſt alia reſultare, ſicut ex eodem fonte duo non poſ
ſunt oriri ſpeciali.l.j.cum ibi not.C. de dot. promiſſ.
& circa idem non poſſunt concurrere duæ fictiones
ſeu præſumptiones, iuxta quę habentur per Bar. in l.
ſi is qui pro emptore.ff.de vſucap.& in c. is qui fidem
de ſponſ.& per Aret.in l. ſciendum & in 8. colum.ff.
de verbo.obliga.& dicit do.meus Sozi.in l.j. in 3.col.
de lega.j.quòd præſumptio concurrere non poteſt
cum alio ſpeciali, poſt Barto.ibi in 4.col. & facit etiā
id quod voluit Soz.in l.j.§.ſi vir.in vlti.col.ff.de acqui
15 rend.poſſeſſ.Quarto ſuadentur præmiſſa, † quoniam
per clauſulam codicillarem teſtamentum ruptum
pręteritione alicuius non conualidatur, vt venientes
ab inteſtato dicantur grauati per fideicommiſſum,
& teneantur ad legata, vel fideicommiſſa, vt voluit
glo.in d.authen.ex cauſa, & fuit additio noua Iacob.
Baldui.& ita tenet Guiliel.in l.fin.C.de iur.codicil. &
facit l.2.ff.de lega.3.vbi à filio præterito non poteſt re
linqui fideicommiſſum, ergo nec à matre præterita,
quia parificantur præteritio filij, & præteritio matris
quando facta fuit abſque expreſſione legitimæ cau-
ſæ, vt in d.§.aliud quoque cum ſimil. ſupra allegatis,
16 & per Bar.& alios in d.l.filio pręterito.Quinto † clau-
ſula codicillaris non operatur aliquem effectum, v-
bicunque teſtamentum non valuit ex defectu volun-
tatis imperfectæ teſtatoris.l.fideicommiſſa.§. j. ff. de
lega.3. l.ex ea ſcriptura.ff.de teſta.vbi videtur caſus, et
hoc pro vero tenet Bar.in d.l.j.in 4.q.Non obſtat l. fi.
C.de iur.codicil.vbi clauſula illa operatut etiā in ca-
ſu, quo vltima voluntas eſt imperfecta, quia reſponde
tur, quòd debet illud intelligi, quando eſſet imperfe-
cta ratione ſolennitatis, & formæ requiſitę de iure in
teſtamento, non autem ratione voluntate teſtatoris
& faciunt not.in l.ſi is ff.de teſtam.ſed in caſu noſtro
teſtamentum ne dum fuit imperfectum ratione ſolē
nitatis, quia mater non fuit inſtituta, nec exhæredata
& ſic teſtamentū fuit imperfectū ratione ſolēnitatis,
ex quo de ſolennitate eiuſdē requiritur, ꝙ inſtituatur
vel exhæredetur ſaltem hodie cum cā, vt in d.§.aliud
quoq;, & arg.l.inter cætera.ff. de lib.& poſth.ſed etiā
fuit imperfectum ratione voluntatis teſtatoris, pro-
pterea quia teſtamentū non fuit lectū, nec publicatū
iuxta q̄ habentur in d.l.ſi is, ergo ex clauſula codicil-
lari non potuit valere iure codicillorum.Sexto, & vl
timo facit ad fauorē matris, & ↄ̄ hæredem ſcriptum,
qm̄ licet teſtamētum ruptum p̄teritione filij, ſeu ma-
tris valeat quo ad legata, & fideicommiſſa.d. auth.ex
cauſa.d.§.aliud quoq; in verſi.ſi verò contigerit, & in
verſ.ſi aūt hęc omnia, & clauſula codicillaris opereṫ
vt venientes, ab inteſtato cenſeantur grauati.d.l.fi.cū
17 ſimil. † Tn̄ quando teſtator p̄teriuit filium, ſeu matrē
ignoranter nullā faciendo de eis mentionem in teſta
mento, quia ignorabat filium, ſeu matrē habere, vt qa
forte

forte credebat illum, ſeu illam mortuū, ſeu mortuā
tunc legata & fideicōmiſſa non dicuntur eſſe ſalua,
& clauſula codicillaris non operat̄ effectū, vt colligi
tur ex ijs, quæ not. voluit. Bar. in d.l.j. in 6.q. vbi ſi teſta
tor ignoranter p̄terijt ventrem ſuæ vxoris, cuius na-
tiuitate teſtamentum rumpitur, clauſula codicillaris
non operatur, vt teſtamentū valeat iure codi cillorū,
vt ibi Bar. hoc probat optimis rationibus, & p̄ſertim
hoc procederet hodie, qa hæc clauſula apponit̄ ma-
gis ex ſtilo notariorū, q̄ ex voluntate teſtatoris. Sed in
caſu noſtro teſtatrix q̄ erat infirma, & infecta morbo
epidimiæ, ſciebat matrem ſuam ſenio eſſe confectā,
& infirmam, & infectā eodē morbo, ergo veriſimili-
ter potuit cogitare illam iam fuiſſe defunctā, arg. eo-
rū, q̄ habētur in l. qui duos. §. pen. in fin. ff. de reb. dub.
& probatio, ꝙ mater tunc ſuperuixerit, incumbere
vr̄ hæredi ſcripto pp̄ p̄ſumptionem contrariam, ꝙ
prius deceſſerit, arg. l. actor cum glo. C. de probatio,
¶ Quibus non obſtantibus, contrariam opinionem
puto veriorem, & magis communem eſſe, & ſic ſe-
18 quendā, † quia ob p̄teritionem teſtamentū dicitur
eſſe nullū quoad inſtitutionē hæredis, reliqua. n. hoc
eſt legata, & fideicommiſſa etiam vniuerſalia facta in
teſtamento firma remanent, etiam ſi non ſit appoſi-
ta clauſula codicillaris d. auth. ex cauſa, & d. §. aliud
quoque capitulum in verſ. ſi verò contigerit, & in d.
verſ. ſi autem hæc omnia, & Anch. in conſ. 163. ſi ve-
rò in eo ſit appoſita clauſula codicillaris, illa facit, ꝙ
teſtamentū valeat etiam quo ad inſtitutionem hære-
dis, non iure directo, ſed iure fideicommiſſi, quia ve-
nientes ab inteſtato cenſentur eſſe grauati de reſtituē
do per fideicommiſſum hæreditatē hæredi, ſcripto,
Bar. in d.l.j. in 5. & 10.q. & in d.l. fi. in fi. verb. Bal. in ꝯſi.
234. in j. lib. & in conſ. 464. lib. 2. & ſcriben. in d. l. filio
& p̄terito, & latius in d. auth. ex cauſa, bonus eſt text.
ī d.l. fi. cū gl. ī verb. p̄cluſiſſe in fi. ver. C. de codic. Bart.
Bald. & alij, & in l. titia ff. de inoff. teſta. Bal. in l. 2. ff. de
leg. 3. iuncta l. ex teſtamento cū ibi not. C. de fideicō.
& in l. q autem in prin. cū ibi not. ff. ſi quis omiſ. cauſ.
teſtam. & l. poſthumus in fi. ff. de iniuſt. rup. teſta. nam
ſemper veriſimile eſt teſtatorem velle ſuā vltimam
voluntatem tueri, & id diſponendi genus eligere, in
quo intento ſua magis ſaluetur, l. ſi miles, qui deſtina-
uerat, ff. de mil. teſta. & ideo apponendo hanc clauſu-
lam conditionaliter, & ſi iure teſtamenti nō valet nō
valeret, vel non valebit, etiam valere voluit iure codi
cillorū, videtur voluiſſe ī ſubſidium, ꝙ ſaltem valeat
iure codicillorum non ex natura huius clauſulæ ſub
ſidiariæ, ſed ipſius actus; nam ſecundum viam teſta-
menti nō habet debitā ſolennitatem in terminis no
ſtris, quia mater non fuit inſtituta, vel exhæredata, vel
p̄terita cum cauſa, ſed ſine cauſa: & ideo expugnato
teſtamento, vel annullato ob p̄teritionem factā ſine
cauſa, quoad inſtitutionem hæredis deuoluitur ad fi-
deicommiſſum virtute illius clauſulę, q̄ facit, ꝙ teſta
mentum quoad inſtitutionem hæredis valeat eo mo
do, quo valere pōt in codicillis, id eſt iure fideicom-
miſſi, arg. l. ſcæuola. ff. ad treb. & inſt. d̄ codic ī §. dari,
non aūt quoad legata, & fideicommiſſa facta in teſta
mento, quia illa nō obſtante p̄teritione firma, manēt
vt ſupra, & ita eſt de mente Bal. in d.l. fi. & Paul. Caſt.
in conſi. 375. ne ſub ęquiuoco 2. col. in j. lib. & quoniā
hæc eſt communis opinio ad tradita per doct. latè in
d. auth. ex cauſa, in d.l. filio, & in d.l.j. & in d.l. fi. eo. iō
vlterius inſiſtendū eſſe non puto, niſi in tollendo ea,
q̄ obiecta fuerūnt. ¶ Non obſtat igit̄ primo tex. in l.j.
19 C. de iure codic. inductus, vt ſupra, † qa reſpondetur
vt colligitur ex gl. in l. ſi quis cū teſtamentū in princ.
in verb. non p̄inde, ff. de iur. codic. ꝙ quando eſt factū
teſtamentū ſeparatim à codicillis, & ſic codicilli per-
tinent ad teſtamentum & ab illo dependent, ſiue ...
dat teſtamentum, ſiue non tunc rupto teſtam...
vel natiuitate, poſthumi, vel p̄teritione filij, ...
rius, dicuntur ēt rupti codicilli, qui à teſtamen...
pendent tanquā acceſſorij, & ita intelligatur te...
d.l.j. ſed quādo non eſt factum teſtamentū ſepara...
à codicillis a quo teſtamento dicantur pendere codi...
cilli, tunc codicilli nō rumpuntur natiuitate poſthu...
mi, vt d.l. ſi quis cum teſtamento in fi. princ. & Bar...
ēt poſt glo. in d.l.j. & alij doct. communiter ...
tiunt, ꝙ eſt differentia, an codicilli depen... teſta...
mento, vt quia teſtamentum p̄cedat, vel ...
ſos codicillos, & tunc habeat locū d.l.j. ...
cilli non dependeant à teſtamento, quia ...
& tunc p̄teritione, & natiuitate poſthumi non ...
pantur. Sed quando teſtamentum, in quo ...
ta clauſula codicillaris conditionaliter ...
ſic in ſubſidium, iuxta q̄ habentur per Bar. in d.l. ...
de codi. eſt ipſo iure nullum ab initio propter ...
tionē factā abſq; cauſa, nunquā valuit teſtam...
& conſequenter propter clauſulam codicill...
lum valuit teſtamētū iure codicillorū, & nu...
vt teſtamentum, ergo non poſſumus dicere, ...
qđ ruptū eſt teſtamentum, à quo noſtro depen...
codicilli, dicantur ēt rumpi ipſi codicilli, cū ...
fuerit teſtamentum, nec vt teſtamentū ualuer...
dicta colliguntur ēt ex tex. & ibi Bal. in l. ab inte...
ff. de iur. codi. vbi codicilli facti ab inteſtato, & ...
non dependent à teſtamento, non infirmantur ...
tione poſthumi, ſecus ſi dependeant à teſtamento ...
te, vel poſt facto: ſed in caſu noſtro diſpoſitio hui...
ſtatricis pp̄ p̄teritionem matris abſq; cā reducitur ...
cauſam inteſtati, vt in d. §. aliud quoq; in verſ. ſi a...
hæc omnia ibi, ſed reſciſſo teſtamento eis, qui ab in...
teſtato & c. ergo codicilli, qui reſultāt ex clauſula co...
dicillari, valebunt, nec ex illa p̄teritione matris, qua ...
ruptum fuit teſtamentum, dicentur rumpi, & ...
dari: & ſic clarè ꝯſtat, ꝙ tex. in d.l.j. C. de co... ad...
uerſatur cōmuni concluſioni docto. de quib. l. fi...
lio p̄terito, & ī d. auth. ex cā, de qua ſupra, ...
te ſcribentiū in locis proximè allegatis. ¶ Nō obſtat
ſecundum, ꝙ hodie clauſula codicillaris appon...
tius ex communi ſtilo notariorum, q̄ de volunta...
20 ſtatoris, quia † immò ex voluntate teſtatoris ...
adiecta, cū publicè teſtamenta legantur coram ...
vt dicit Imol. in d.l. filio p̄terito in 11. col. ſed in ...
ſu noſtro teſtamētum fuit publicè coram teſtam...
21 lectū vt j. dicetur, ergo & c. Præterea † in dubio teſta...
tor vr̄ velle, ꝙ tabellio ad validitatē ſuæ diſpoſitionis
apponat clauſulas conſuetas apponi in teſtamento,
niſi expreſſe teſtator aliud diceret, arg. l. qđ ſi nolit. §.
qui aſſidua. ff. de ædil. edict. l. ex ea parte ff. de verb. ob...
hr̄ in l. ſi librarius ff. de reg. iur. per Alex. in l. fin. & ...
Bal. C. de fideicom. & eſt optimus tex. & ibi Bal. ...
in l. fin. C. de fideiuſſ. Bar. in l. ſi prius. §. rectè ff. de ...
plu. arc. & Bal. in l. ſi qs ſub ꝯditione in fi. ff. de ...
22 inſt. † Quod maximè hic dicendū eſt, nā ex quo ...
ſtraticē data fuit poteſtas, vt poſſit teſtamētū ...
ſenſum ſapientis, videtur data poteſtas appo...
nes clauſulas ꝯſuetas, & q̄ ſunt de ſtilo, & co...
ter huiuſmodi clauſulā ēt codicillarem, vt eſt de m...
te Bart. Alex. & aliorū in l. illa inſtitutio. ff. de hæred.
inſt. in 2. col. & id, qđ dicit Bar. in d.l.j. de iure codi. ...
ſet p̄cedere, qn̄ in teſtamento nō eſſet appoſita clau...
ſula, ꝙ teſtamentum fieri deberet ad ſenſum ſapien...
tis: p̄terea illud dictū. Bart. reijciunt docto. communi...
ter, vt per Imol. in d.l. filio præterito ī 11. col. & Dec...
in l. ſemper in ſtipulationibus. ff. de reg. iur. Abb. in c. ...
quoad trāſlationem de inoffic. de leg. Alex. in ꝯſ. ...
col. in 5. vol. & in conſ. 53. lib. 7. & in terminis noſtris
in

conſ.142.in 2.vol.in 5.col. ¶ Non obſtat tertium
... ꝙ teſtamentũ non fuerit lectum, nec publi
...m, ergo clauſula codicillaris non operatur effe-
...m, vt videtur de mente Imo.in d.11.col.cum alijs:
... primo reſpondetur, † ꝙ ex illis verbis actum in
...e Arimini &c. deſcriptis in inſtrumento teſta-
... probatur, & præſumitur teſtamentum fuiſſe le
... blicatũ, & perfectũ quoad omnia, vt dicit Dec.
...ſemp in ſtipulationibus, & habetur ꝑ Bal. in aut.
...ine.C.de teſta. & per Paul.de Caſtr.in d.l.ſi is q,
...dicit, ꝙ ſi inter alia originalia notarij reperiatur
... ſcriptura alicuius cõtractus, vel vltimæ volũta-
... in illa manu notarij ſit deſcriptũ, actum in tali
... ex hoc probatur, & præſumitur lecta, & pu-
... coram teſtibus, quia illa verba denotant rẽ per
... Non obſtat id, quod voluit glo.in d.l. ſi is cũ ibi
... quando voluntas teſtatoris eſt imperfecta,
... nõ fuit publicata corã teſtibus, prout teſtator vo
... facere, vt quia ipſe manu ſua ſcripſiſſet, & nõ po
... publicari, cũ fuerit morte præuentus ante, quã
veniret tabellio, vel antequam haberẽtur teſtes; & tũc
quamuis huiuſmodi ſcriptura valeret inter liberos, &
ad pias cauſas, ſi cõſtet illã eſſe ſcriptam manu teſtato
... famil.hercis. & in c.relatũ, & in c. cum
... tamẽ regulariter inter alias perſonas nõ
... Imol.in d.l.ſi is; Ex cuius verbis infert,
... non manu teſtatoris, ſed notarij, & coram teſtibꝰ
... deſcriptũ totum teſtamentum, & eſſent adie-
... actum, &c. teſtamentũ non diceretur im
perfectum, valeret, & faciunt ea, quæ habentur per
Alex. ... in conſi.13.in 5.& 6.argum.& in vl-
timis illius conſ.in 6.volu. qui dixit illa verba,
actum in loco p̄ſentibus &c. denotare, & impor-
tare perfectam, & ꝙ ex illis probatur, & præſu-
mitur teſtamẽtum fuiſſe lectum, & publicatum, & ſic
24 ... Præterea † Abb.in c.cum P.tabellio de fid.
... infero etiam voluit, ꝙ id, quod dicitur, ꝙ
... ſcriptura notarij fidem faciat de inſtrumẽ-
... contractu, aut de vltima voluntate, requiritur,
... & publicata, vt colligitur ex ijs, quæ haben-
... ſi is, & per Bar.per illorum text.in l. fideicõ-
miſſa.§.j.ff.de leg.3.procedat, quando ſumus in ijs, q̃
... ſubſtantia actus, & pro forma requirunt ſcriptu-
... tex.in l.contractus.C.de fid.inſtr.& ibi Bar.
... intelligantur ea, quæ habentur in d.§.j. & etiam
... quod dicit Bal. & refert Imol.de ſententia in d. l. ſi
... in fin.verb.ſed in ijs, in quibus pro ſubſtantia non
... ſcriptura, vt in teſtamento nuncupatiuo,
... alijs ſimilibus, non requiritur ad eſſe, & ad vali-
... actus, ꝙ ſcriptura fuerit lecta, & publicata,
... modo fuerit confecta, & ſcripta manu publicæ ꝑ
... pro qua in dubio præſumitur, vt in l.cum preci
... C.de probat.cum ibi not.c.cum Ioannes de fid.in
... vt ibi per Abb.& Moder. ¶ Nec aduerſatur, duas
... poſſe cõcurrere præſumptiones circa idẽ. l.j. C.
... promiſ. cũ ibi not. prout in caſu noſtro duæ cõ
... , videlicet ꝙ præſumeretur ex illis verbis,
... &c. lectum, & publicatum; ac etiam præſume-
... clauſula codicillaris appoſita de voluntate teſta
... Quia reſpondetur, † ꝙ circa idem poſſunt con-
... plura ſpecialia, plures fictiones, & plures præ
... ſumptiones, quando reſultarent ex diuerſis fontibus,
... Bar. & alios in d. l.ſi is, qui pro emptore. ff.
... in pen. col. Sed hic vna præſumptio, hoc
... teſtamentum præſumatur lectum, & publica-
... colligitur ex illis verbis, actum Arimini præſen
... Alia, ꝙ clauſula codicillaris præſumatur ap-
poſita de volũtate teſtatoris, colligitur ex cõi ſtylo, &
cõſuetudine loci, & notarij, vt dixi ſ̃.q ſtylus, & q̃ ꝯſue
... attẽdit ad cõiecturãdã mẽtẽ teſtatoris.l.ſi ſeruus
pluriũ in fin: cũ gl.ff.de leg.j. cum ſimil. ergo &c. & ꝙ
circa idẽ poſſint plures concurrere præſumptiones,
clarũ eſt in ſe, & probatur ex ijs, quæ ponũt.Dyn. Bar.
& doct.in l.excuſantur in prin.de excuſ.tuto. ¶ Non
26 obſtat quarto id, ꝙ voluit glo.in d.auth.ex cauſa, † il-
la etenim malè loquitur, & communiter glo.& doct.
contrarium tenent, vt volũt Bar. & omnes in d. auth.
ex cauſa, & in d.l.filio præterito, & in terminis tradit
Bart.in d.l.j.in 5. q. qui hanc opinionem corroborat
auctoritate, & ratione: & reſpondet textui in d. l.2. ff.
de lega.3.quia verũ eſt, ꝙ à filio præterito relinqui nõ
poteſt fideicõmiſſum nominatim, & expreſſè, vt in
d. l. 2. nam quẽ non honoro expreſſè & nominatim,
nõ grauo l.ab eo.C.de fideic.cũ ſimil. ſed quãdo gene
raliter grauati ſunt veniẽtes ab inteſtato expreſſè, vel
tacitè, puta per clauſulã codicillarẽ, tunc etiam tacitè
cenſetur grauatus filius iam natus, ſeu alius præteritꝰ,
qui ab inteſtato ſuccederet, vt ibi per Bart. & ita ſequi
tur Bal.in dicto conſ.234.qui dicit opinionẽ commu
nem eſſe contra dictã gloſ.in d.auth.ex cauſa. ¶ Non
obſtat quintum, ꝙ clauſula codicillaris nihil operatur
in teſtamento nullo ex defectu voluntatis Bar.in d.l.j.
in 3.q.per tex.in l.fideicõmiſſa.§.j. & ibi Bar.ff. de leg.
3.ſicut teſtamentũ, quod eſt imperfectum ratione vo
luntatis, non valet etiam inter liberos, vt ꝑ Bar.& om
nes in l.hac conſultiſſima.§.ex imperfecto.C. de teſta.
quia ex prædictis colligitur reſponſio, nã in caſu no-
ſtro teſtamentum non fuit imperfectum ex defectu
voluntatis, nec etiam ex defectu ſolennitatis, ſed ſolũ
ob matris præteritionẽ, quo caſu clauſula codicillaris
appoſita cõditionaliter, & in ſubſidiũ, iuxta no.ꝑ Bal.
in d.l.fin.C.de codi.operatur effectũ, vt veniẽtes ab in
teſtato, & cõſequenter filius præteritus iã natus, ac ẽt
mater præterita, qui venirent cõtra teſtamentũ, & re
ducerent rẽ ad cauſam inteſtati, cenſeãtur ab inteſtato
grauati, vt proximè dixi per no.per Bar.in d. 4.q. cum
ſimi. Nec ex eo, quod ſolùm dicatur ſcriptũ in teſta-
mẽto actũ in ciuitate &c.teſtamentũ dicitur imperfe-
ctũ ratione voluntatis teſtatoris, immò debet dici per
fectũ, vt dictũ fuit. ¶ Non obſtat vltimũ fundamentũ,
quod ſatis videtur prima facie ſtringere, quia primo
reſpõderi poteſt etiã ex mẽte Bar.in d.l.j.in 6. q. iũctis
27 ijs, quæ dixit in fin. 5. q. † ꝙ illa diſtinctio ſciuerit ne,
an ignorauerit, procedit in teſtamẽto, in quo poſthu-
mus nondum natus eſſet præteritus, vt probatur in l.
pen.& ibi Bar.ff. de iur. codicill. iuncta l. ſi cum teſta-
mentum, & l.ab inteſtato ff. eod. quia ſi ſciuit, vel ſci-
re debuit poſthumum naſciturum, tunc clauſula codi-
cillaris operatur effectum, etiam ſi poſthumus eſſet
præteritus d.l.ſi cum teſtamẽtum, & d.l. ab inteſtato,
ſi verò ignorauit, & habuit veriſimilẽ cauſam ignorã
tiæ, tũc clauſula codicillaris non operatur effectũ, d.l.
pen. & ibi Bar. vbi eſt caſus. Sed in iã nato præterito,
ex quo teſtator ſciuit illũ extitiſſe ſemel in rerũ natu-
ra, ea diſtinctio, an teſtator ſciuerit, vel ignorauerit,
non habet locũ, ſed indiſtinctè clauſula codicillaris fa
cit teſtamentũ valere iure codicillorũ, vt eſt de mẽte
Bar.in d.l.j.in fin.5.q.qui indiſtinctè in iã nato hoc vo
luit, quamuis poſtea immediatè in ſequẽti.q. dũ quæ-
rit, quando teſtamentũ eſt nullũ p̄teritione, ſeu agna-
tione poſthumi præteriti, diſtinguat, an teſtator ſciue
rit, vel ignorauerit: & ratio diuerſitatis poteſt eſſe in-
ter primũ, & ſecundũ caſum, quia in iã nato, ex quo
ſciuit teſtator ſemel filiũ, ſeu matrẽ habuiſſe, debuit
etiã præſumere, & cogitare illũ habere tẽpore teſta-
menti, quamuis ipſe hoc ignorauerit, cũ homo p̄ſu-
matur viuere ꝑ centũ annos, vt in l.fi.cũ ibi not. C. de
ſacroſ.Eccl.& arg.l.vſusfructus.ff.de vſufr.leg. vbi ca-
ſus, & ideò cũ poſſibile fuerit ipſum adhuc viuere, q̃-
uis teſtator hoc ignoret, debet tñ de eo facere mẽtio-
nem

nē, & illū nō præterire, prout docet iurecōſultus in l. fi.ff.de hæred. inſti. & habetur per Imo. d.l.filio præterito in 10.col.Præterea & ſecundo, quòd præteritio etiam facta ab ignorante non rumpat teſtamentum quoad legata, fideicōmiſſa, tenuit gloſſ. in l.uxorem ff.de manumi.teſta. quā ſequitur Fran.de Ramp.in.d. auth.ex cauſa, & in repet.d.l.filio, & ita ſequitur Imo. ibi latiſsimè: quod ueriſſimum eſt, quando iam natus eſſet præteritus, quod uideť, vt dixi, eſſe etiam de men
28 te Bar. ¶ Tertio † ex mēte Imo.in d.l.filio præterito in 7.col.ibi ſecūdo poteſt &c. dici poteſt, ꝙ & ſi legata, & fideicommiſſa nō conſeruentur ab in inteſtato, quādo teſtamentum eſt nullum propter pręteritionē filij, & deſcendentium, per ea, quæ uoluit Bar.in d.l.1. dum loquitur de poſtumo præterito: tamē ſecus eſt, quando teſtamentum eſſet nullum ob præteritionem aſcendentium, vt quia fili⁹ ignoranter preterijſſet abſque cauſa matrem ſuam, quia tunc ab inteſtato legata, & fideicōmiſſa cōſeruať p tex.in d.§.aliud quoque, in uerſ. ſi autē hæc oī, ubi uidetur tex.clarus, qui ſimpliciter, & īdiſtinctè loquiť: & ratio diuerſitatis ē
29 † quoniam hæreditas deſcendētiū non ita eſt debita parentibus, ſicut è contra, l. nā parentibus.ff. de inoſ. teſta.l.ſcripto in fi.ff.vnde lib.iūcta l. cum acutiſsimi. C.de.fideicommiſ. & in l.cum auus.ff.de cond.& demon. Quarto licet dubium poſſet eſſe circa prædicta, qn̄ teſtamentum eſſet nullum ex præteritione ignoranter facta, an legata, & fideicommiſſa valeant ab inteſtato, & in teſtamento apposita non eſſet clauſula
30 codicillaris, †tamē quādo in teſtamento nullo ratione præteritionis eſſet appoſita clauſula codicillaris p uerba præſentis temporis, imperfecti, & futuri conditionaliter, tunc indiſtinctè tenendum eſt, maximè in filio iam nato præterito, quod conſeruatur teſtamentū quoad legata, & fideicommiſſa, & ꝙ ualeat iure codicillorū, ēt ſi præteritio ignorāter facta fuiſſet, ꝗa per illā clauſulam videť teſtator voluiſſe grauare quēlibet ſucceſſorē ab īteſtato, & ſub generaliter uerborū illius clauſulæ uideť īcludi oīs caſus, ī quo teſtamētū nō valeret, vt teſtm̄, & ſic casū cuiuſlibet præteritionis ſine cauſa ſiue ſciēter, ſiue ignorāter, arg.l. ꝗ iure ff. de mil.teſt.ꝗcquid dixerit Bar. in poſthumo ignoranter præterito d.l.1.in 6. q. quoniam ſecundū Imo.in d.l.filio præterito in fin.10.col.qui dixit hanc opinionem eſſe veriorem, quando in teſtō nullo ob præteritionem eſſet appoſita clauſula codicilaris, de qua ſ̄.& de qua in teſtō, de quo agitur, ſaltem in genere teſtator videtur cogitaſſe de inualiditate teſtamenti, quæ contingeret quomodocunque ex præteritione etiam ignoranter facta, cum per illam clauſulā generalem quilibet ſucceſſor ab inteſtato videať rogatus, & ſic comprehēdi debet etiā filius, ꝗ poſtea ab inteſtato ex īſperato ſuccederet, de quo p illa uerba ſaltē in genere videť cogitaſſe, per tex.in d.l. ſi quis cum teſtamētū.§.1.& in d.l.ab inteſtato, & ī l.generaliter §. ex teſtō ff.de fideicom.liberet. Et hanc opinionem in terminis in caſu noſtro contra Bart.in d. 6. quæſt. ſequitur, & multum commendat Alex.ibi in apoſtil.ad ipſum Bart. qui ſatis latè loquitur, & reſpondet oībus in contrarium adductis. Sed ut dixi, illa doctrina Bar. in d.6.q.procedit, & loqitur in poſthumo ignorāter præterito, non autem in iam nato, prout . nos loquimur. Et cōtra id, quod voluit Bar.in d. 6. q. facit illud quod uoluit ipſemet Bar.quē coīter ferè oēs ſequuntur in l.ꝗ filiabus in prin.in fi.verb.ff.de leg.1.ſm̄ Ale. ī d.l.1.ī 6.q.ubi Bar.in īdiuiduo tenet opinionē Im.de qua ſ̄. & cū ipſo pertrāſeūt doc.cōiter, & Alex. in cōſ. 142.lib.2.col.3.verſ.nō obſtat, & in 5.col. in prin. iſtā opin.ſequiť, & ibi p totū. Quare habemus opinionē cōem p nobis, ꝙ clauſula codicill. operatur, vt teſtm̄

valeat iure codicillorū, & vt venientes ab inteſ... cātur grauati, quādo teſtm̄ rūperetur pręteri... lij ignorāter præteriti, etiā ſi eſſet poſthumus... eſſet ignoranter p̄teritus, & hoc propter cla... dicillarē appoſita, vt p Bar.in d.l.ꝗ filiabus in... ergo à fortiori hoc dicēdū ē in p̄terito iā nato... tò magis in matre ignoranter p̄terita per ea... ſunt. ¶ Præterea negať, ꝙ in caſu noſtro teſta... rauerit matrē extare, imo veriſimiliter pot... re illā adhuc ſuperuiuere, quia nulla ex... ex quibus colligeretur, ꝙ ipſa crederet... ctam fuiſſe.arg.d.l.fi.ff.de hæred.inſtit... proximè elapſis ſciuiſſet illā viuere, p... etiā illā adhuc viuere, quia caſum, adu... hominis nō debemus cogitare.l.inter... crā ff.de verbo.oblig. & p̄ſumendū eſt... viuere etiam per centum annos, vt ſupra... ficiāt quoad ſecūdū principale dubiū. ¶ Ve... tiū, in quo præſuppoſita cōcluſiōe tradita in... ti dubio pro vera, ꝓut veriſsima eſt; quæritu... ter, quæ ratiōe præteritionis vult venire, &... ab inteſtato, & quæ cēſetur grauata per fidei... reſtituēdo hæreditatē Franciſco hęredi in... ſit detrahere legitimā debitā iure naturæ, &... nicā, an ſolā legitimā debitā iure naturæ, an...
31 lā? † Et ex aliquibus videtur poſſe dici, ꝙ du... poſsit detrahere, & ſic dimidiā in effectu... ditatis, iuxta quæ habētur in c.rayn.& in c.rayn... ibi nota.de teſta. Quod ita primo ꝓbari videtur... niēs ab inteſtato ex illa clauſula codicil. dicitur... gatus ſub cōditione, ſi teſtamētū nō valeret, & ſi... tut⁹ in eo ex teſtō, vt hæres directò ſuccedere nō... vnde diciť huiuſmodi clauſula ſubſidiaria, vt ha... per Bal.in d.l.fi.C.de codicil. Sed qn̄ filius eſt rog... in teſtō ſub conditione reſtituere per fideicōmiſſ... ditatē, detrahit duas quartas integras, videlicet legiti... mā debitā iure naturæ, & trebellianicā d.c.rayn... c.rayn.cū ibi not.per gloſ.& doc.& habetur... ter de teſta.in 6. Et idē eſt ēt in aſcendēte... liter, vt ibi habetur, & arg. eorū q̄ dicūtur in auth.no... uiſſ.C.de inoſ.teſta.ergo in caſu noſtro mater cen... ſetur grauata ſub cōditione, de qua ſ̄. ex vi... clauſulæ codicil.poterit detrahere legitimā, & treb... lianicā. ¶ His nō obſtantibus, puto contra... rius in caſu, de quo loquimur, ꝙ ſolùm detra... ſit legitimā debitā iure naturæ, hoc ē trientē, &... tio, ꝗa illa cōditio, ſi nō valet, aut valebit &c. ꝓp... teritionem matris eſt vera de p̄nti; teſtamentum... tempore facti teſtamenti ſtatim ab initio eſt ip... re nullum, d.auth.ex cā, & d.§. aliud quoq; vnde no... habet poteſtatē cōditionis, ꝗa nō ſuſpendit, nec ha... tractū de futuro, l.cū ad p̄ſens cum ſimil.ff.ſi cer... Bar.in l.j.ff.de cōd.& demō.l.cū in ſecūdo.ff.de... rupt.teſta.& conſequēter mater ſuccedēs ab inte... diciť purè rogata, ergo nō ſumus in termis co... nionis gloſ.& doc.ꝙ duæ quartæ ſint detrahen... qn̄ filius, ſeu ille, cui de iure debetur legitima... iure naturę, ē purè grauatus, nō detrahit niſi... tā, vt habetur in d.c.raynu. Non obſtat c.ſi p... ſta.in 6.ꝗa loquitur in cōditionibus ſucceſſi... futuro, quæ ſibi inuicē non coincidunt, & per... quēs nec ſe ad inuicē cōcludūt, & ſecundū hanc... ſæpe conſuluit Bal.vt ipſe atteſtatur in cōſ. ſuo... j. Hanc eandē opinionē ſequitur Alex.in cōſ. 142... 3.& fuit opinio Bar.in l.papinian⁹.§. meminiſſe... finē ff.de inoſ.teſta.& in l.quanquam.C.ad l.falci... ita hæc opinio placet, & illā ſequor in caſu noſtro... etiam ſequitur Paul.Caſtr. in conſi.375. in 2. co... lib. j. ne ſub equiuoco &c. ¶ Supereſt vltimum... bium, quo quæritur, an ex eo ꝙ Franciſcus hæres... ſtitutus...

tus, cui erat hæreditas reſtituenda per fideicõmiſ
à venientibus ab inteſtato,& ſic à matre præteri-
propria auctoritate apprehẽdit,& ingreſſus fuit ꝑſ
onem bonorum abſq; reſtitutione verbali,& rea
catur priuatus omni iure ſuo, † ꝙ videtur dicen-
per tex.in l.non eſt dubium.C.de leg.cum ſimil.
l.reſtituere.ff.ad treb.& in l. eam quã cũ ibi no.
ideic.l.extat.ff.ꝙ met.cau. & ideo fideicõmiſſa-
qui propria auctoritate apprehendit bona ſubie-
ſtitutioni, non dicitur eſſe legitimus contradi-
quando hæres peteret mitti in poſſeſſionẽ ex be-
cio l.fi.C.de edict.diui.Adr.toll.qa diceretur poſ-
vitioſus,vt per Alex.in l.filiam ff.ad Treb.& hr̃
in l.fi.C.de edict.diu. Adr.toll. ¶ Mihi videtur veritas
contrarium,& ita cõcludendũ eſt, maximè in
ꝙ non dicatur priuatus aliquo iure hęres
multiplici rõne, prima,nã † ex quo fuit hæ-
ſtitutus vniuerſaliter in teſtamento, ipſe potuit
mitti in poſſeſſionẽ inuita matre pręterita, quia etiã
ratione ꝑteritionis,tamẽ hęres in illo
inſtitutus debet,& poteſt mitti in poſſeſſionẽ bono-
rum hæreditatis inuito præterito. l.2. vbi caſus C.de
edic.diu.Adr.toll.Ex quo infertur,ꝙ ſi pôt illo inuito
& ipſo ignorante,;qui enim pôt inuitis
multo magis & illis ignorãtibus,& abſen-
qui pôt inuitis.ff.de reg.iu.item infertur,
34 ſcriptus mitti in poſſeſſionem ex eo,
ſcriptus, poteſt etiam propria auctoritate
apprehendere poſſeſſionem vacantem arg. tex.cũ ibi
hæredes in prin.ff.de acquir.poſſ.& ita te
omnes in l.fi.C.de edict.diu.Adr.toll.ꝙ il
lis datur beneficiũ d.l.fi.ſi poſſeſſio rerũ hære-
ditaria vacans, permittitur propria auctoritate ap-
35 larũ poſſeſſionẽ, † & eo caſu, quo ille, cui
da hæreditas per fideicommiſſum, nõ ſit
poſſeſſor,dicitur eſſe legitimus cõrradictor,
36 Alex.in d.l.filiam, † ſed nõ dicitur vitioſus poſ-
fideicommiſſarius, quando ante aditam hære-
ingreſſus fuit vacantem poſſeſſionem bono
gl.not.in c.cum dilectus in verb.in petitio-
ſucceſ.ab inteſt.neq; tunc priuatur iure ſuo, qñ
hendit poſſeſſionem vacãtem,vt no.per gl. Bar.
omnes in d.l.non eſt dubium, & in l.j.ff.quor.
ergo ex hoc non dicitur incurrere aliquam pri
nem ſuorum iurium,vt voluit gl.not. in l.extat.
met.cau.in verb.ſine vllo iudice. ¶ Præterea,
quo Franciſcus vocatus fuit ad huiuſmodi fidei-
miſſum per illa verba directa hæredem inſtituit
cta clauſula codicillari,videtur ſibi data licen
q; alia reſtitutione apprehendendi bona,& eo-
poſſeſſionẽ propria auctoritate, ſicut dicitur de
uto in re certa,qui eſt loco legatarij l.quoties.C.
hæred.inſtit. qui propria auctoritate capit rem ſibi
vt per Bar.in l.ex.facto la 2.in 2.col.ff.de hæ.
& hoc propter naturam illorum verborũ dire-
Inſtituo te hęredẽ,ad tradita per Bar.in l. Cẽ-
pen.col.ff.de vulg.& pup.& per Io.And.in c.
Non obſtat tex.in d.l.nõ eſt dubium, quia ex
colligitur rñſio,nam primo illud, ꝙ ibi ha-
nõ ꝑcedit, qñ quis eſſet vocatus per verba me-
vt per verbum inſtituo, vt ſupra,ſecũdo nõ
qñ nõ dũ eſſet adita hęreditas,vt per gl.in d.
dilectus & per Salic.in d.l.non eſt dubium:ter-
poſſeſſio bonorum fuiſſet vacans, vt per
extat,& in d.l.non eſt dubium, & ibi doct.cõ-
etiam per gl. Bart.& doct.in l.j. ff.quorum
Vltimo reſpondeo,ꝙ ex quo Franciſcus fuit hæ
inſtitutus in teſtamento,ipſe potuit apprehende-
re poſſeſſionem propria auctoritate, & etiam aucto-
iudicis,non obſtante, ꝙ teſtamentũ fuerit nul-
lum præteritione matris, vt eſt tex.in d.l.2.C.de edic.
diu.Adr.tol.cũ ſimil.ſupra adductis: & hæc quo ad ꝑ-
ſentem conſultationem ſufficiant. Laus Deo.

SVMMARIVM.

1 *Poſthumi inſtitutio omnem ex quacunq; vxore natum poſthumũ comprehendit,niſi ad certum ex tali vxore naſciturum ſpecialis fiat relatio.*

2 *Item,niſi teſtator teſtamenti facti tempore ſciuiſſet vxorem tũc prægnantem.*

3 *Et niſi inſtituiſſet,dicẽdo,vẽtrẽ vxoris meæ,q̃ ꝑgnãs eſt,vel illũ, qui in ventre vxoris meæ eſt:quod declara,vt nu.19.& contrarium videas nu.20.Idem, niſi graui morbo laborans ventrem vxoris ſuæ inſtituiſſet nu.7.Contra num.16.*

4 *Teſtator ſimpliciter filios ſuos inſtituens eos, quos habere tempore teſtamenti ignorabat non inſtituiſſe cenſetur.*

5 *Gñalis diſpõ teſtotoris ad incognita,& incogitata,nõ extenditur.*

6 *Verba præſentis temporis ad futura non extenduntur, niſi aliis verbis futurum importantibus adiectis:fallit fauore teſtamenti,& inſtitutionis num.25.*

8 *Poſthumus in certo caſu inſtitutus extra illum naſcendo cenſetur præteritus,rumpitq; teſtamentum.*

9 *Subſtõ facta in caſu plurium poſthumorũ naſciturorũ locũ nõ habet,ſi vnus tantum natus ſit: ſecus eſt in inſtitutione num.26.*

10 *Poſthumus pluribus tam maſculis,q̃ fœminis à teſtatore inſtitutis,omnes ex quacunq; ẽt vxore naſcituri comprehenduntur.*

Idẽ,ſi verbis futurũ tẽpus indicãtibus teſtator vſus fuerit n.12.

11 *Mens teſtatoris naturalibus,& illi,ꝙ magis communiter poteſt accidere,debet conuenire.*

13 *Ventris,aut poſthumi inſtitutio non differt,& vtraq;, quicquid filiorum natum fuerit,comprehendit.*

14 *Temporis diſtinctio non habetur,vbi vniformis eſt ratio,& conditio temporis.*

15 *In filiatione vniformis cadit dilectio.*

16 *Poſthumi prouiſio,& inſtitutio à grauiter infirmo, qui ſe ex illo morbo moriturum credebat,in certo caſu facta ad alium extenditur,& quilibet poſthumus inſtitutus dicitur.*

L. commodiſſimè.ff.de liber.& poſthu.limitatur.

17 *Poſthumus hodie neceſſario inſtitui, non autẽ exhæredari debet.*

18 *Mens teſtatoris potius, quàm verba expreſſa ſunt conſideranda.*

19 *Angel.in conſi.51.declaratur,& limitatur.*

20 *Ventrem vxoris ſuæ, quæ prægnans erat,inſtituens,nõ ſolum eũ, qui tunc eſſet in vtero,ſed quemcunq; alium ex illa,vel ex alia etiam vxore naſciturum inſtituiſſe cenſetur.*

21 *L.placet.ff.de liber.& poſth.non ſolum in ignorante, ſed in ſciente quoq; loqui demonſtratur.*

22 *Glo.in l.ideoq; ff.de liber.& poſthu.reprehenditur.*

23 *Filiorum appellatio poſthumos non continet etiam in materia fauorabili,niſi de mente teſtatoris euidenter conſtaret.*

24 *Filiorum inſtitutio, aut exhæredatio non comprehendit filium, quem teſtator ignorabat,aut mortuum credebat,ſecus eſt in inſtitutione poſthumi,& quare.*

25 *Teſtamenti,& inſtõnis fauore verba ſui natura præſens tp̃s importare ſolita ad futurum etiam trhantur.& è contra.*

27 *Clauſula codicillaris habens ſe ad præſens, et futurum tempus locum habet etiam in teſtamento poſtea rupto agnatione poſthumi in eo præteriti.*

28 *Diſpõ teſtatoris qũo ad perſonas,quas ignorauit,nõ extendatur.*

29 *Communis opinio in iudicando,& conſulendo ſequenda eſt.*

30 *Clauſula codicillaris ſi non valet,vel nõ valebit &c. operat́ vim fideicõmiſſi etiam rupto teſtõ natiuitate poſthumi,quando in teſtamento fuiſſet inſtitutus pariter ipſi poſthumo dilectus.*

31 *Filius grauatus per clauſulam codicillarem ſolum legitimam, & non trebellianicam detrahit.*

EPITOME.

INSTITVTIO filiorum naſciturorum ex vẽtre vxoris,ſi ad lucem peruenerint, omnẽ poſthumũ ex quacunque vxore naſciturum comprehendit.

Clauſula codicillaris hñs ſe ad ꝑſens, & futurũ tẽ-